

Duna–Tisza Közi Falugondnoki Hírlevél

XXVIII. évfolyam, 147. szám

2025/1.

Hétköznapi hősök!

Megmentették egy idős asszony életét Kelebián.

Félig kihűlt állapotban, a földön ülve találtak rá december 2-án, kora este egy idős nénire Kelebián, a József Attila utcában. Egy futó értesítette a falugondnokot, aki egy polgárőrrel közösen biztonságba helyezte a zavartan viselkedő asszonyt, ezzel életet mentettek. A hölgyet a mentők félig kihűlt állapotban a kiskunhalasi kórházba szállították.

Minden bizonnyal életet mentett a gyors segítség, amikor hétfőn sötétedés után a hideg földön ülve találtak rá az idős asszonyra. 18 óra 20 perckor hívta a bejelentő telefonon a falugondnokot, hogy futás közben a József Attila utcában, a helyi műszaki bolt előtt egy idős nénit talált a földön ülve, de nem tudja mi ilyenkor a teendő, segítséget kér. Kocsis György azonnal a szolgálati buszba ült és a helyszínre sietett.

– Amikor odaértem, a megtalálóval együtt már hárman állták körbe az idős asszonyt, Varga Zoltán polgárőr kollégámmal és egy fegyveres biztonsági őrral – mesélte a részleteket a falugondnok, aki elmondta, hogy az idős hölgy zavart állapotban volt, mint később megtudták, erős gyógyszereket szed. Életet mentett az összefogás.

– A kelebiai határrendészeti kirendeltségen értesítettük a rendőröket, majd a nénit beemeltük a tanya-gondnoki buszba és fűtöttem rá. Mondta, hogy nem tudja hol vannak a dolgai, a harminc méterre lévő ideiglenes buszmegállónál találta meg a polgárőr kolléga a néni táskáját. Együtt átnéztük, megtaláltuk benne a személyi igazolványát és a lakcímkártyáját. Azt el tudta mondani, hogy hívják, hány éves és, hogy Soltvadkerten lakik, csak azt nem, hogy került Kelebiára – sorolta a segítségnyújtás részleteit Kocsis György.

Időközben a rendőrök is megérkeztek, akik a rendszerben ellenőrizték az idős asszony személyazonosságát és hívták a mentőket. A telefonjából sikerült ki keresni az egyik hozzátartozó telefonszámát, az unokával már a megérkező mentők beszéltek, akik elmondták neki, hogy a nagymamát, akire félig kihűlve találtak rá, a kiskunhalasi kórház sürgősségi osztályára szállították.

– Köszönet a bejelentőnek, aki nem ment el szó nélkül a néni mellett és értesített bennünket – mondta Kocsis György kelebiai falugondnok, aki szerint, ha nem találnak rá az asszonyra, valószínűleg hajnalra vagy reggelre teljesen kihűlt volna és meghal.

<https://www.baon.hu/helyi-kek-hirek/2024/12/eletet-mentett-idos-asszony-kihult>

Tóth Árpád:

Január

*Rossz időket élünk, hogy fessek ki jónak?
Ki hisz ma Százéves Jövendőmondónak?
Mikor maga sem hisz, öreg csont, magának,
Húzván gond gyümölcse vén ágát nyakának?*

*Mégis, hivatalból, ő lévén az ember,
Kinél a naptáros jobb időket rendel,
Varázsló-süvegét most is félrecsapva,
Üti a jövendő kongó ürét csapra:*

*Csorduljon sok jóval a sok jövő hónap,
Rossz nap elmaradjon, több legyen a jó nap,
A rossz úgy se jöjjön, ha ki tán hivatja, -
Ez legyen az új év legszebbik divatja!*

(1928)

Fotó: Bakos Imre

Csárdaszállás bemutatkozik

Csárdaszállás 1952-ben alakult ki a köröstarcsai tanyavilágból, továbbá Mezőberény és Gyoma egy-egy részéből. Nevét a főút mellett megépült Szentjánosi- csárdáról kapta.

A vendégfogadó vélhetően a békési betyárok egyik fő pihenő helye volt, a környék burjánzó nádasai kedvező rejtékhelyet nyújtottak. A szóbeszéd szerint az 1800-as évek elején Rózsa Sándor is megszállt a csárdában.

Ötvenes évek végétől folyamatosan fejlődött a falu, egymás után épült meg az iskola, művelődési ház, postahivatal, orvosi rendelő, sporttelep, vegyesbolt, étteremmel ellátott italtolt, óvoda. A 70-es években tűzték ki az utcákat és épültek fel a házak. Mezőgazdasági falu volt, az emberek a tsz-ekben dolgoztak. Az itt folyó rizstermesztés egy kicsit híressé is tette Csárdaszállást.

Az egykori tanyavilág lakói az évek során egy rendezett, békés községet teremtettek. Mi is azon dolgozunk, hogy ezt a rendezett és tiszta településképet megőrizzük, továbbfejlesszük, az itt élő lakosság életszínvonalát javuljon.

Szeretnénk, hogy Csárdaszállás minden lakosa elégedetten éljen lakóhelyén, a lakosságszám ne csökkenjen, a fiatalok itt maradjanak. Ezért Önkormányzatunk házvásárláshoz, illetve felújításhoz kamatmentes kölcsönt, vagy vissza nem térítendő támogatást nyújt azoknak a fiataloknak, családoknak, akik itt szeretnének letelepedni. Családokba érkező gyermekeket babaköszöntő ünnepség keretében emléklappal, névre szóló ajándékkal és pénzadománnyal köszöntjük minden évben. Beiskolázási támogatással segítjük a tanévkezdést, felsőoktatásban tanuló fiataljainkat ösztöndíjjal is támogatjuk. Természetesen szabadidős tevékenységeket, programokat szervezünk minden korosztálynak. Van egy aktív, 100 tagú Nyugdíjas klubunk, és Szabadidősport Klubunk, melynek 4 szakosztálya működik.

Községünkben jelenleg 400-an élnek, vannak többen tősgyökeres családok, vannak, akik csak 1-2 évtizede telepedtek ide, és vannak, akik a közelmúltban választották lakóhelyüknek a települést.

Önkormányzatnál nincs megállás, nap mint nap tesszük a dolgunkat, igyekszünk egyre többet tenni, lehetőségeket keresni a település fejlesztésére, és minden pályázati lehetőséget megragadni.

2019 óta 11 nyertes pályázatunk volt a Magyar Falu Programban. De önerőből is fejlesztettünk például napelemet telepítettünk a hivatalra és a művelődési házra, korszerűsítettük a közvilágításunkat, külterületi utakat újítottunk fel.

A falu legszebb természeti értéke, a községtől 7 km-re található Hármaskörös folyó és a holtágak mellett kiépült üdülőfaló. Ez a terület az 1998. januárjában alakult új Körös-Maros Nemzeti Parkunk részét képezi. Aktív horgásélet folyik itt, ezek a horgászvizek országos hírnevet. Ez a táj sokféle, ritka madár fészkelő- és élőhelye. Megfordul nálunk a kanalas gém, több kócsagféle, gólya és a daru sem ritka vendég.

Könnyű megközelíteni Csárdaszállást, két város Mezőberény és Gyomaendrőd szomszédságában fekszik, a falu mellett vezet el a 46-os számú főútvonal, valamint a Békéscsaba-Budapest vasúti fővonal.

Testületi ülés

Egyesületünk 2025. február 10-én, Csárdaszálláson tartotta 2025 évi első, közgyűlést előkészítő összevont elnökségi és felügyelő bizottsági ülését. Sem az elnökség, sem a felügyelő bizottság nem volt jelen teljes létszámmal, de mindkét testület határozatképes volt.

Az ülés első napirendi pontjának megtárgyalásához a Civil Bázis Egyesület munkatársai Zoom webfelületen kapcsolódtak be. Ennek előzménye, hogy a Civil Bázis

Egyesület megkereste egyesületünket a „Főnix Krízisalap” kampányának megvalósításával kapcsolatban, de személyesen nem tudtak részt venni az ülésen.

Ezután az elnökség és a felügyelő bizottság megvitatta az alapszabály módosítás tervezetét, és egy kis kiegészítéssel a közgyűlés elé terjesztésre javasolta.

Az ülésen előterjesztésre került a 2024 évi szakmai és pénzügyi beszámoló, valamint a 2025 évi munka- és költségterv. A témákkal kapcsolatban felmerült kérdéseket a résztvevők megvitatták, kiegészítették, majd a közgyűlés elé terjesztésre javasolták.

Mint minden évben, a közgyűlésen most is sor kerül a 2024 évben nyugállományba vonult, vagy 2025 év első negyedévében vonuló tagok búcsúztatására. A névsorokat egyeztetettük.

Az egyebek napirendi pont keretein belül szó esett a postacím és a telefonos elérhetőség megváltozásáról, a falu- és tanyagondnoki, valamint a továbbképzések szervezéséről, a szűkös pályázati lehetőségekről, a 2025 évi normatíva összegéről és az idei Kemény Bertalan Díjra történő előterjesztési javaslatokról.

Falugondnok polgármester

Nagy Zsoltné Edit 22 éve falugondnoka és már 6 éve polgármestere is Csárdaszállásnak. Ismeri a lakosok és a falu gondját, élvezi az emberek bizalmát.

Mindenféle egyéni problémával megkeresik, legyen az egy hétköznapi bevásárlás, egy háztartási gép vagy munkaeszköz beszerzése, vagy egy szociális otthoni elhelyezés. Feladata összetett és szerteágazó, végzettségéből adódóan egészségügyi segítséget, szolgáltatást is nyújt.

Nemcsak az egyéni szükségletek kielégítésére irányuló, hanem Csárdaszállás egész faluközösségét érintő felada-

tokat is nagy igyekezettel, lelkiismeretesen végzi. Helyt áll a közösségi munkában, a települési programok szervezésében, támogató kapcsolatot ápol a helyi civil szervezetekkel és nem utolsósorban megküzd a településvezetés, a közigazgatás nehézségeivel is.

Edit Egyesületünk tagja, aminek közel 10 évig elnökségi tagja is volt. Szenior falugondnokként szakmai tanácsaival számos Békés vármegyei falugondnoki szolgálat indulásában vette ki a részét.

Az élet minden területén a tenni akarás, a lelkiismeretesség, a jó kapcsolatteremtő képesség és a segítő szándék jellemzi.

Ökológiai lábnyom

Az ökológiai lábnyom azt fejezi ki, hogy adott technológiai fejlettség mellett egy embernek, vagy egy társadalomnak milyen mennyiségű földre és vízre van szüksége ön maga fenntartásához és a megtermelt hulladék elnyeléséhez.

Az ökológiai lábnyom hat tényezője:

- szén lábnyom: a széndioxid elnyeléséhez szükséges erdő nagysága
- levegő lábnyom: az állatállomány (hús, tejtermék, gyapjú) eltartásához szükséges terület
- erdő lábnyom: a faanyag felhasználás alapjául becsült terület
- halászati lábnyom
- szántó lábnyom: emberi és állati fogyasztás és bioüzemanyag előállítás területigénye
- beépített területek: az emberi infrastruktúrához szükséges földterület

1961-ben egy fő ökológiai lábnyoma 0.88 hektár volt, ma 2.2 hektár. Magyarország lakosainak lábnyoma 3,7 hektár. A Földön minden emberre 1.8 hektár terület jut, ebből látszik, hogy több erőforrást használunk és több hulladékot termelünk, mint az fenntartható lenne. A világ jelentős túlfogyasztásban van, elsősorban Európa, Észak-Amerika, Ausztrália, Új-Zéland, Kuvait és az Egyesült Arab Emírségek fogyasztói életmódja miatt. (forrás: wikipédia)

Mindebből számomra az következik, hogy mindannyian felelősek vagyunk

Fotó: Urbánné Deák Katalin

a környezetünk pusztulásáért és a már jól érzékelhető klímaváltozásért, a túlfogyasztásért és a mértéktelen hulladéktermelésért.

A főleges dolgok termelése, a mértéktelen reklámhadjáratok mind a fogyasztást szolgálják. De a fogyasztáshoz fogyasztó is kell. Sok mindenre mondhatnánk nemet, arra gondolva, hogy a Föld, mindnyájunk élettere, „megérdemli” a takarékoskodást, a tudatos fogyasztást. Hogy mi – a reklámok szerint – mit érdemlünk? Hát, megérdemelnénk végre, hogy ne katasztrófák árán, hanem tudatos életvitellel javítsunk ökológiai lábnyomunk nagyságán.

A WWF Léptem app segít saját lábnyomod kiszámításában.

Faludi Erika

Kecskemét is kiállítja...

Egyesületünk 2021 és 2022 években egy TOP-os pályázat keretében 47 darab szemléletformáló programot (egészségmegőrzés, környezetvédelem és közlekedésbiztonság) valósított meg Kecskeméten. A programokon résztvevők életkora az óvodás korosztálytól a szép korúakig terjedt.

A pályázat megvalósítása során megismertünk több, Kecskeméten működő civil szervezetet, és néhányval szorosabb, szakmai kapcsolatot építettünk ki. Egy ilyen együttműködés keretében, a Kamra-Túra Homokháti Gazdák Egyesületével valósítottuk meg 2024. májusában Városházán a gazdafórumot, 2025. február 3-án pedig Egyesületünk Sümegi Bálint révén képviseltette magát a IV. Városi Kulturális Civil Gálán.

Elismerés

Kelebia Község Szociális Munkáért Díjban részesítette Bíró Zoltán tanyagondnokot.

Bíró Zoltán 1981 – ben született Kiskunhalason. Nős, három gyermek édesapja. Jelenleg is Kelebián él a családjával. Kelebia Község Önkormányzata 1996 – ban indította be az első, majd 1997 – ben a második és 2024 – ben a harmadik falu- és tanyagondnoki szolgálatot. Bíró Zoltán 2007. augusztus 9-e óta tanyagondnok. Azóta hivatásszerűen, becsületesen, körültekintően és odaadóan végzi falu- és tanyagondnoki feladatait. Mindennapi munkája során közreműködik a tanyasi emberek egészségügyi ellátáshoz való jutásában, gyermekek szállításában, idősek mozgztatásában és a kapcsolattartási feladatok elvégzésében.

A Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesület felügyelőbizottságának tagja és szakmai tapasztalatával segíti az egyesület munkáját. Mind a szakmai, mind az egyesületi, közösségi munkában példaadóan helytáll.

Az egyesületben senior tanyagondnokként is tevékenykedik. Az új falu- és tanyagondnokoknak magatartásával és tenni akarásával követendő példát mutat.

Szakmai munkája mellett kiemelkedően aktív közösségi munkát is végez.

A Kelebiai Polgárőr Egyesület tagjaként aktívan részt vesz a migrációs nyomás tompításában.

Aktív részese a határon túli, elsősorban szerbiai, vajdasági falugondnoki szolgálatok erősítésének. Nagyszerepe volt Kocsis Gyurival közösen az erdélyi Nagyiratos községgel kialakult testvér – települési kapcsolat létrehozásában.

A díszoklevelet, a tárgyi ajándékot és az emléklapokat Oltyánné Kozla Erika jegyző asszony, Bánya Gábor országgyűlési képviselő és Maczkó József polgármester adta át.

Szeretnék

*Csak egy parányi méccsé lenni,
mely bevilágít egy szobát-*

*csak egy szál deszka-híddá lenni,
mely szakadékot ível át-*

*csak egy kanálka mézzé lenni,
legyen az élet édesebb-*

*csak egy segítő kézzé lenni,
megy tesz azt, amit tehet*

Szent-Gály Kata

Hírek

Továbbképzés

Minősített választható továbbképzés indul Kecskeméten falugondnokok, tanyagondnokok és őket helyettesítő munkatársak részére „Naprakész ismeretek gyakorló és helyettesítő falu- és tanyagondnokok számára” címmel Kecskeméten. A képzés 40 órás és 42 pontos.

Képzési napok: 2025. április 1. (kedd), április 3. (csütörtök), április 8. (kedd) és április 15. (kedd)

Részvételi díj: 50.000,- Ft/fő

A KÉPZÉS BETELT!

Terveink között szerepel egy újabb képzés indítása, melyre folyamatosan várjuk a jelentkezéseket. Amint összegyűlik a megfelelő létszám indítjuk a képzést.

A Falugondnokok Vas és Győr-Moson-Sopron Megyei Egyesülete közreműködésével idén már két továbbképzés is szervezés alatt áll. 2025. február 24-én Bejcgtyányoson (Vas vármegyében) a következő képzés pedig áprilisban Somogy vármegyében lesz.

Alapképzés

Bízunk abban, hogy az előző évhez hasonlóan 2025-ben is részt tudunk venni a Bács-Kiskun, Békés, Csongrád-Csanád és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei önkormányzatok által szervezett falu- és tanyagondnoki képzések megvalósításában. Reméljük, hogy Pest vármegyével is megkötethetjük a képzési megállapodást.

Legyen jó, tegyen jót!

Adjon esélyt másnak és adjon esélyt magának, hogy jobb legyen!

Sokszor elég csak

1 mozdulat.

1 szó

1 perc

1%

Ajánlja fel adója 1%-át egyesületünknek!

Adószámunk: 18355525-1-03

Új irodába költöztünk!

Posta címünk 2025 január 1-jétől: 6000 Kecskemét, Irinyi u. 17. fszt. 12.

Telefonszámaink: 76/507-543; 30-434-0159

E-mailes elérhetőségünk változatlan maradt: info@falugondnoksag.hu

Köszönet a segítőknek!

Egyesületünk nevében szeretnénk megköszönni Kósa István helvéciai tanyagondnak és 2 fő segítőjének (Farkas Tóth Tamás, Farkas Attila), valamint Apró Zoltán harkakötönyi tanyagondnoknak a költözésben való aktív részvételt, Zolinak külön köszönjük a „malacságokat”, amivel kezdő löketet adott a cipekedéshez. Továbbá

szeretnénk még megköszönni Lesták Zoltán bugaci tanyagondnoknak az új irodánk és oktatótermünk kifestését, valamint Mojzinger Ildikó tiszakürtbogarasi tanyagondnoknak, hogy a településükön 2 éven át ingyen tárolhattuk az irodabútorokat.

Munkatársaink családtagjai is részt vállaltak a fáradságos munkában.

Facebook csoport (privát)

Egyesületünk létrehozott a Falugondnokok Dtk Egyesülete facebook oldalán egy privát csoportot a tagjai részére „Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete” néven.

A csoport célja a tagságot érintő információk hatékony közvetítése.

Akik még nem igazolták vissza a csoporthoz szóló meghívást, kérjük tegyék meg!

A csoportban maradás feltétele az éves tagdíj megfizetése, amit legkésőbb a közgyűlés napjáig kell megfizetni!

Parkolási igazolvány

A 218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról 2024.07.01-től az alábbiak szerint módosult:

2/A. § (1) A 2. §-ban meghatározott mozgásában korlátozott személyen kívül igazolványra az a működési engedéllyel rendelkező intézmény jogosult, amely (...)

d) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott

da) a 2. § d) pontjában meghatározott személyt ellátó fogyatékos személyek otthona, és

db) támogató szolgáltatást vagy falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatást nyújtó szociális szolgáltató

(...)

Normatíva

Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 2. melléklete (A települési önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása) I. Előirányzatok és támogatások táblázata 71. és 72. sora alapján a falugondnoki szolgáltatás

és a tanyagondnoki szolgáltatás 2025. évi normatívája 6 343 500 forint/szolgálat.

A támogatást csak a falugondnoki és a tanyagondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatban felmerült személyi és dologi kiadásokra lehet felhasználni.

Egyesületünk szakmai munkáját segítették 2024 évben

Ágasegyháza	Fülöpkajakab	Kőrös-szögi Kistérség Többcélú Társulása, Szarvas	Sándorfalva
Áporka	Fülöpszállás	Kosd	Sarkadkeresztúri Református Szociális Központ
Ásotthalom	Gátér	Kövegy	Soltvadkert
Bácsalmás	Gomba	Kunadacs	Szank
Bácsszentgyörgy	Gyulai Kistérség Egységes Szociális és Gyermejjóléti Intézmény	Kunbaracs	Szászberek
Bácsszőlős	Harkakötöny	Kunpeszér	Szatymaz
Balástya	Helvécia	Ladánybene	Szegedi KTT Szociális szolgáltató Központ – Röszke, Tiszasziget, Újszentiván
Ballószög	Homokmégy	Lakitelek	Szelevény
Balotaszállás	Hunyadfalva	Lőkősháza	Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény - Jászberény
Békésszentandrás	Imrehegy	Lórév	Szentkirály
Bócsa	Inárcs	Madaras	Szivárvány Személyes Gondoskodást Nyújtó Intézmény - Kiskunfélegyháza
Bordány	Ipolytölgyes	Magyardombegyház	Tabdi
Borota	Jakabszállás	Márianosztra	Tarhos
Bugac	Jászágó	Mátételke	Tatárszentgyörgy
Bugacpusztaháza	Jászfelsőszentgyörgy	Medgyesbodzás	Tázlár
Cegléd	Jászivány	Medgyesegyháza	Térségi Szociális Gondozási Központ - Gyomaendrőd
Cibakháza	Jászkarajenő	Mezőhegyes	Tiszainoka
Csabacsúd	Jászszentlászló	Mikebuda	Tiszakürt
Csabaszabadi	Kamut	Mindszent	Tiszaszentimre
Csárdaszállás	Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás Szociális Szolgáltató Központ	Mórahalom	Törtel
Csataszög	Kardos	Móricgát	Újszalonta
Csemő	Kardoskút	Nagylak	Újszilvás
Csengele	Kaszaper	Nagyrev	Újtelek
Csengőd	Kelebia	Nyáregyháza	Üllés
Cserkeszőlő	Kerekegyháza	Nyárlőrinc	Váckisújfalu
Csikéria	Kertészsziget	Nyársapát	Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat - Mezőberény
Csolyospálos	Kétpó	Óföldséak	Vasad
Derekegyház	Kétsoprony	Ópusztaszer	Zákányszék
Domaszék	Kisdombegyház	Ordas	Zsana
Drágszél	Kisszállás	Orgovány	Zsombó
Dunafalva	Klárafalva	Örménykút	
Dunaszentbenedek	Kocsér	Ótemplomi Szeretetszolgálat, Szarvas	
Dunatétélen	KOLPING Alapszolgáltatási Központ, Hercegszántó	Páhi	
Eperjes	Kömpöc	Pálmonostora	
Érsekhalma	Kőrösújfalu	Petőfiszállás	
Felsőlajos		Pirtó	
Ferencszállás		Pusztamérges	
Földeák		Ruzsa	
Forráskút			
Fülöpháza			

2024 évi közhasznú tevékenységeink

Egyesületünk 2024 évben is az Alapszabályban rögzített céljai megvalósításának érdekében folytatta közhasznú tevékenységeit, melyeket kecskeméti irodájában szervezett és koordinált.

Egész évben folyamatos volt

- az információszolgáltatás, a tanácsadás, a szakmai segítségnyújtás a falu- és tanyagondnokok, a fenntartók, és más szakmai szervezetek számára;
- a kapcsolattartás a szakminisztériummal és háttérintézményével, a területi szakmatámogatási szervezetekkel, térségi falugondnoki egyesületekkel, a falugondnokságban és vidékfejlesztésben érdekelt szervezetekkel;
- a szolgálatok működését érintő jogszabályfigyelés, állásfoglalás kérés, javaslattevés;
- a működési területünk falu- és tanyagondnoki szolgáltatait tartalmazó adatbázis frissítése;
- a képzés- és rendezvényszervezés;
- a média- és pályázatfigyelés.

Az Egyesület közgyűlése egyszer Lakiteleken, az Elnökség és a Felügyelő bizottság közösen háromszor ülésezett (Szelevény, Kunbaracs, Imrehegy) az évben.

Közreműködünk a vármegyei önkormányzatok által szervezett falu- és tanyagondnoki képzések megvalósításában. A képzések Kecskeméten zajlottak két csoportban. Az egyik csoportban Bács-Kiskun vármegyei, a másik csoportban Csongrád-Csanád, Békés és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei falu- és tanyagondnokok vettek részt.

Egyesületünk kettő minősített (kreditpontos) választható továbbképzéssel rendelkezik és összesen kilenc képzést valósított meg 2024 évben. Ebből hetet a Falugondnokok Vas és Győr-Moson-Sopron Megyei Egyesülete, egyet pedig a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Falugondnok Egyesület közreműködésével.

Falugondnoki találkozón öt alkalommal vehettek részt tagjaink és a szolgáltatót fenntartó szervezetek képviselői. Bács-Kiskun vármegyében Lakiteleken és Soltvadkerten, Békés vármegyében Magyardombegyházon, Csongrád-Csanád vármegyében Mórahalmon és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében Jászágon volt lehetőség a találkozásra, az adott település, az ott működő falu- vagy tanya-

gondnoki szolgáltatók, helyi értékeinek megismerésére és tudásbővítésre. Szakmai előadók voltak a Bács-Kiskun Vármegyei Rendőr-Főkapitányság; a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet; a Bács-Kiskun, a Békés és a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatalok munkatársai.

Egyesületünk működési területének öt vármegyére négy területi szakmatámogatási szervezethez tartozik. A falu- és tanyagondnoki szolgálatok működéséről tartottunk előadást Mezőberényben a Csongrád-Csanád-Békés, Debrecenben a Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok, Terényben pedig a Pest és Nógrád vármegyei szakmatámogatási szervezet megkeresésére.

Kamra-Túra Homokháti Gazdák Egyesületével együttműködve gazdafórumot valósítottunk meg Városholdon.

A családi napot Ásotthalom tartottuk, immár harmadik alkalommal, közel kétszáz fő részvételével. A szabadidős programon részt vett a Nők Kishegyei Fóruma delegációja is. Mi szeptember hónapban tettünk náluk látogatást Kishegyesen.

Egyesületünk képviselői részt vettek több képviselőtestületi ülésen, falu-, tanya- és települési rendezvényen, falunapon. Ott voltunk Kelebián, a gasztrokulturális napon és a kolbászsori emberek életét bemutató film vetítésén és az azt követő pódiumbeszélgetésen.

Alsómocsoládon, a Kemény Bertalan Díj átadó ünnepségen kettő nyugdíjba vonuló kollégánk kapott emléklapot. Kiss Lászlóné, Zsuzsa (Sándorfalva) és Kiss Gábor Ernő (Zsombó) tanyagondnokok több évtizedes lelkiismeretes munkájukkal érdemelték ki az elismerést.

Mérgező növények a kertben

„A természet varázsát ontja bőven,
A fűben, a virágban és a kőben,
Ó nincs a földön oly silány anyag,
Mely így vagy úgy ne szolgálná javad.
De nincs oly jó, melyben ne volna vész,
Ha balga módra véle visszaélsz!”

(Shakespeare: Rómeó és Júlia. Fordította: Mészöly Dezső)

Ebszőlő / Csucsor (Solanum)

Aranyeső (Laburnum)

Család: pillangósvirágúak (Fabaceae)
Magyar nevét aranyeső, lecsüngő fűrtvirágzatáról kapta.

Két faj tartozik a nemzetséghez: a havasi aranyeső (*Laburnum alpinum*) és a közönséges aranyeső (*Laburnum anagyroides*).

Levelei szórt állásúak, hármaskak, hosszú nyelűek, feltűnő erezzel. A pillangós virágok aranyeső, illatosak, lecsüngők és 10-30 virágból álló fűrtöt alkotnak. A cserje hüvelytermése 5/8 cm-es, néhány sötétbarna magot tartalmaz.

A növény minden része, de különösen magvai és a hajtás kérge kinolizidin alkaloidokat, főként citizint tartalmaz.

Tünetek a fogyasztását követően hamar jelentkeznek. Ezek: a rosszullét, a száj és a száj környéki részek fájdalma, izzadás, fejfájás, majd makacs, időnként véres hányás lép fel. Nagy mennyiség fogyasztása esetén a hányás elmarad, ilyenkor izgatottsági állapot és görcsök után akár halál is bekövetkezhet (légzésbénulás miatt). A halált okozó dózist kb. 15-20 mag, vagy 10 virág elfogyasztása jelentheti. Egyes adatok alapján fűrészpóra is általános rosszullétet okoz.

Család: burgonyafélék (Solanaceae)

Levelei lándzsa alakúak, a virágok ötszirmúak, a szirmok lilásak, a porzók aranyeső. A virágok összetett, bugás virágzatot alkotnak. Júniustól augusztusig virágzik, termései borsónyi piros bogyók.

Mérgező hatóanyagai a szolanin és a szolanomargin. Mérgezést főleg gyermekeknél észleltek, akik a piros bogyókat fogyasztották. Szerencsére a bogyók nagyon keserűek. A tünetek néhány óra után jelentkeznek hányinger, hányás, hasmenés, hasi fájdalom, tág pupillák, látási zavarok, fejfájás, láz, izgatottság vagy kábultság, görcsök, delírium, majd légszomj formájában. A mérgezés nagyon ritkán halálos lehet (légzésbénulás).

Fekete hunyor (Helleborus niger)

Család: Boglárkafélék (Ranunculaceae)

A fekete hunyor nagyon szép növény. Csodálatos, hatalmas virága már messziről látszik, szívesen csodálja az ember. Levelei áttelelők, bőrneműek. Hazánkban nem fordul elő szabadon, de dísnövényként ültetve egyre népszerűbb. Enyhe télen virágait január, február felé bontja. A növény minden része halálosan mérgező.

Dr. Pölös Endre

DUNA-TISZA KÖZI FALUGONDNOKI HÍRLEVÉL

Kiadja:

a Falugondnokok

Duna-Tisza Közi Egyesülete

e-mail: info@falugondnoksag.hu

honlap: www.falugondnoksag.hu

iroda: 6000 Kecskemét, Irinyi u. 17.

Telefonszám:

06-76/507-543

Fax: 06-76/507-544

Szerkeszti:

Sümeгинé Ország Edit

Kovács Edit, Csörszné Zelenák Katalin

Tördelő: Almási László

Rajz: Vida Ágnes

Engedélyszám: 2.9/776-1/2006

Nyomda: Print 2000, Kecskemét